ματα νὰ τοὺς εἰπῆ. Εἶχε γεννηθεῖ στὴ Μυτιλήνη. Ἀπὸ μικρὸς ἕνα ἐπάγγελμα γνώρισε, τοῦ ψαρᾶ κι' ὅλη του τὴ ζωὴ τὴν ἐπέρασε ψαρεύοντας ἀπὸ τὸ ἕνα στὸ ἄλλο νησί. Κι' ὅταν ἔβρεχε κι' ὅταν ἦταν καλὸς καιρός, κοιμόταν στὴ βάρκα του. Γυναῖκα, σπίτι, παιδιὰ δὲν εἶχε γνωρίσει κι' ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου πολὺ λίγα πράγματα ἤξερε. Ὁ Νικολέλλης θὰ ἦταν τότε πενῆντα ἢ ἑξῆντα χρόνων—οὔτε ὁ ἴδιος δὲν ἤξερε— ἀλλὰ εἶχε ἢ γνῶσι καὶ τὴν ἀφέλεια ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ. Καὶ τὸ χρῆμα πολὺ λίγο τὸ ἐγνώριζε, γιατὶ τὰ ψάρια πολὺ ἔπιανε, ἢ τὰ ἔτρωγε ὁ ἴδιος ἢ τὰ ἐχάριζε ἢ τὰ ἀντήλλασσε μὲ κανένα τρόφιμο. Σπανίως ποτὲ οὔτε τίποτε γιὰ ν' ἀγοράσῃ κανένα σίνεργο ψαρικῆς ἢ γιὰ νὰ διορθώσῃ τὴ βάρκα του. Ὅσο γιὰ τὸ βραχί του καὶ τὸ πουκάμισό του, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸν μόνο του ρουχισμὸ χειμῶνα καὶ καλοκαίρι, αὐτὰ τοῦ τὰ ἔδινε ἡ μιὰ κι' ἡ ἄλλη νοικοκυρά. Ἦσαν κουρέλια γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ ὁ Νικολέλλης καλύτερα δὲν ἤθελε.

Ὅταν ἐπέρασε κανένα ἑξάμηνο κι' ὁ γίγαντας ἐξακολουθοῦσε νὰ μὴν ἀφίνῃ τὸ ψαρολίμανο, οἱ κάτοικοι παρατήρησαν, ὅτι δὲν ἦταν καὶ τόσο ἄχρηστος. Μὲ τὴν ἀπίστευτή του δύναμι, βοηθοῦσε νὰ τραβοῦν ἔξω τὶς βάρκες ἢ νὰ τὶς ρίχνουνε στὴ θάλασσα. Ἔτσι αὐτὴ ἡ δουλειὰ ποὺ ἀπασχολοῦσε τόσους ἀνθρώπους, ἔγινε πολὺ ἀπλῆ, γιατὶ μόνος του ὁ Νικολέλλης μποροῦσε ν' ἀντικαταστήσῃ πέντε καὶ ἕξῃ. Ἐπήγαινε ἀκόμα εὐχαρίστως καὶ χωρὶς καμμιὰ πληρωμὴ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλο στὸ ρίξιμο καὶ στὸ ἀνέβασμα τῶν διχτυῶν καὶ τῶν παραγαδιῶν, τὸν ἔβαζαν καὶ ἔπλεκε δίχτυ, βοηθοῦσε στὸ κατράμωμα καὶ στὸ παλάμισμα κι' ἔκανε κάθε εὔκολη ἢ δύσκολη δουλειά.

Ὕστερα ἦλθε ἡ σειρὰ νὰ τὸν χρησιμοποιήσουν κι' ἡ γυναῖκες.

Ἡ κυρὰ Λικομήδαινα τὸν ἔστελνε γιὰ νερό, ἡ γρὰ Σουρήνα νὰ πάῃ μὲ τὴ βάρκα νὰ φέρῃ ξύλα, ἡ κατετὰν Σπύραινα νὰ κοινᾶ τὰ παιδιά, ἡ θειὰ Παναζίνα, ἡ μαμή, ν' ἀνάδῃ τὸ φοῦρνο. Καὶ στὶς γυναικεῖες δουλειές, ὁ Νικολέλλης ἐδείχνετο ὑπομονετικός, καλόκαρδος, πρόσχαρος καὶ πρόθυμος. Ἡ γυναῖκες μάλιστα, ἀληθινὰ πειραχτήρια, δὲν τὸν ἄφιναν ἥσυχο. Τοῦ ἔλεγαν πὼς ἦταν καιρὸς νὰ παντρευτῆ, καὶ πότε τοῦ ἐπροξένευαν μιὰ μισόνυμφα μισότρελλη, ποὺ τὴν ἔλεγαν Λένη, καὶ πότε τοῦ ἔταζαν κάτι φρέσκα κορίτσια δεκαέξῃ καὶ δεκαοχτὼ χρόνων.

Ὁ Νικολέλλης τὶς ἄφινε νὰ λένε. Αὐτὸς εἶχε πάρει γυναῖκα τὴ βάρκα καὶ πεθερά του τὴ θάλασσα καὶ δὲν εἶχε κανένα σκοπὸ νὰ παντρευθῆ. Τὸν φόβιζαν καὶ τὰ παιδιὰ καὶ τὸ σπίτι. Ποιὰ γυναῖκα θὰ βρισκόταν πρόθυμη νὰ κοιμᾶται μέσα στὴ βάρκα καὶ νὰ τὸν συνοδεύῃ στὸ ψάρεμα; Τέλος πάντων, ὁ γίγαντας δὲν καταλάβαινε καὶ πολὺ τὴν ἀνάγκη τοῦ γάμου καὶ ποτὲ δὲν ἔννοιωσε τὴν ἀνάγκη νὰ παντρευθῆ ἢ νὰ συνδεθῆ στενώτερα μὲ μιὰ γυναῖκα. Προτιμοῦσε νὰ τὶς βοηθᾶ στὶς δουλειὲς καὶ νὰ κοινᾶ τὰ ξένα παιδιά, παρὰ νὰ κοινᾶ τὰ δικά του.

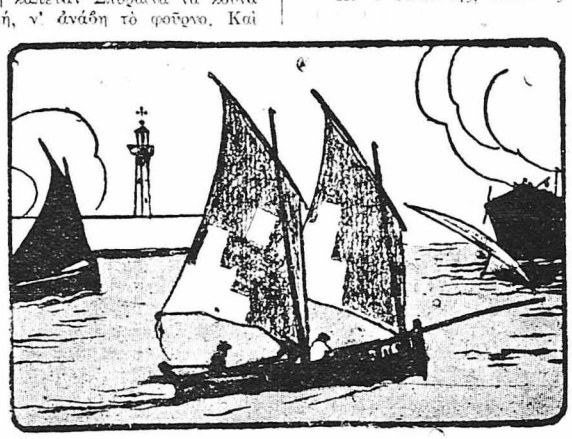

Καμμιὰ φορὰ ὅμως ὁ Νικολέλλης χανόταν ἀπ' τὸ ψαρολίμανο γιὰ μιὰ βδομάδα ἢ γιὰ καμμιὰ δεκαπενταριὰ ἡμέρες. Ἐπήγαινε μὲ τὴ βάρκα του στὰ ἀπόμακρα ἐρημονήσια ποὺ ἀπεῖχαν τριάντα καὶ σαράντα καὶ πενῆντα μίλλια, στὰ Σκάτζουρα, στὸ Πιπέρι, στὴν Ψαθοῦρα, στὴν Κυρὰ Παναγιά. Καμμιὰ φορὰ ἔφτανε καὶ ὥς τὰ Λιαδρόμια καὶ τὴν Σκόπελο. Ἐψάρευε καὶ ἐκεῖ χταπόδια, ἀστακούς, χάνους, λιθρίνια, μελανούρια, σαργοὺς καὶ ξαναγύριζε στὸ ψαρολίμανο.

Ἀπὸ τὰ ἐρημονήσια αὐτὰ ἡ Κυρὰ Παναγιὰ εἶχεν ἕνα μοναστῆρι, μὲ δυὸ-τρεῖς καλογήρους καὶ κάμποσα πρόβατα. Οἱ καλόγηροι τὸν ἔβαζαν καὶ τοὺς ἐψάρευε μὲ κάτι παλιὰ δίχτια—αὐτὸς δὲν εἶχε διά του—καὶ εἰς ἀντάλλαγμα τῶν διχτυῶν ποὺ τοῦ ἐδάνειζαν ὅσες ἡμέρες ἔμενε στὰ νερά τους, τοὺς ἔδινεν ὅλα τὰ ψάρια ποὺ ἔπιανε. Καμμὰ φορὰ ἀκόμη τὸν ἔβαζαν καὶ τοὺς ἐφύλαγε τὸ κοπάδι καὶ τότε τοῦ ἔδιναν ἕνα μακρὺ στραβορράβδι καὶ τὸν ἔκαναν γυὶ λίγες ἡμέρες κεχαγιᾶ.

Στὰ ἄλλα ἐρημονήσια ποὺ δὲν εἶχαν καλογήρους, ὁ Νικολέλλης ξεχνιόταν μόνος του ψαρεύοντας ἢ ἔμενεν ὧρες καὶ ὧρες ξαπλωμένος στοὺς βράχους ἢ στὴν ἀμμουδιά, καὶ τὸν μισοκοίμιζε τὸ κῦμα, τὸ ἁλμυρὸ ἀέρι, ὁ πυρὸς ἥλιος, ἡ ἀτέραντη μοναξιά. Τὶς ἡμέρες αὐτὲς δὲν χρησιμοποιοῦσε διόλου ψωμὶ στὸ φαΐ του. Ἔριχνε τὰ ψάρια στὴν ἀνθρακιὰ καὶ τὰ ἔτρωγε μισοψημένα, ἔτσι μὲ τὰ σημάδια τῆς στάχτης ἀπάνω τους. Ἔβγαζε κάτι τεράστιες πεταλίδες, ἔπιανε καβούρια, καρτσουνάδια, κοχύλια, καλόγνωμες καὶ ὅ,τι ἄλλο θαλασσινὸ εἶχαν τὰ βράχια καὶ οἱ διθοί. Αὐτὸν τὸν καιρὸ ἐζοῦσεν ἀνάμεσα Θεοῦ καὶ φύσεως καὶ μπορεῖ νὰ μπρεῖ νὰ περνοῦσαν ἡμέρες καὶ νύχτες χωρὶς μιὰ λέξις νὰ βγῆ ἀπὸ τὰ χείλη του. Μὰ ὅταν θὰ ἐγύριζε στὸ δικό του ψαρολίμανο, πάντα θὰ ἐφρόντιζε νὰ ἔχῃ μερικὰ ἐκλεκτὰ θαλασσινὰ γιὰ νὰ τὰ πάῃ δῶρο στὰ παιδιὰ καὶ στὶς γυναῖκες τοῦ νησιοῦ.

Ἔτσι περνοῦσαν τὰ χρόνια. Ὅλα τριγύρω στὸ Νικολέλλη ἀλλαζαν καὶ μόνο αὐτὸς ἔμενε στὴν ψυχὴ ὁ ἴδιος, ἁπλὸς καὶ ἀπονήρευτος, πρωτόγονος ἄνθρωπος, ποὺ ζοῦσε πὸ πολὺ σύμφωνα μὲ τὴν φύσι καὶ πολὺ λίγο σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους ποὺ εἶχαν βάλει οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Κι' ὅσο γερνοῦσε αὐτός, ἐγερνοῦσε καὶ ἡ βάρκα του καὶ σιγὰ-σιγὰ ὁ ἕνας κι' ὁ ἄλλος ἔγιναν ἀνίκανοι πειὰ γιὰ ψάρεμα.

Τότε ὁ Νικολέλλης δὲν ἄφινε πειὰ τὴ βάρκα του ποὺ εἶχε γίνει ἕνα ἐρείπιο ἀποτραβηγμένο στὴν ἀμμουδιά. Ἦταν βέβαιο πὼς καὶ ἡ ἡμέρες τοῦ ἴδιου θὰ ἦσαν λιγοστές. Ἡ δύναμίς του καὶ ἡ ὄρεξίς του ἐχάνοντο καὶ βάδιζε πρὸς τὸ τέλος σιγὰ-σιγά. Ἔτσι ἤρεμα καὶ φυσικά, ὅπως ἤρεμα καὶ φυσικὰ εἶχε ἔρθει στὰ τέλη της καὶ ἡ βάρκα του.

Καὶ ἕνα πρωῒ βρέθηκε μέσα στὴ βάρκα του, τὴν γέρικη καὶ ξυλωμένη, πεντωμένος καὶ κρύος ὁ Νικολέλλης καὶ ἡ μόνη ἀλλαγή του ἦταν πὼς φαινόταν τώρα καμμὰ δεκαριὰ ἀκόμα πόντους πιὸ μακρύς.

Τότε σκέφτηκαν μέσα τους οἱ καλοὶ νησιῶτες, πὼς σὲ κατάλληλο καιρὸ τελείωσε μὲ τὴ ζωὴ ὁ ξένος ἄνθρωπος. Εἶχε παραγεράσει κι' αὐτὸς κι' ἡ βάρκα του καὶ δὲν μποροῦσε πειὰ οὔτε ἕνα κοχύλι νὰ μαζέψῃ, οὔτε καλὰ-καλὰ νὰ κουνάῃ τὸ μωρὸ τῆς κατετὰν Σπύραινας, ποὺ δὲν εἶχε πάψει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἕνα μπουρίνι ἔριξε τὸν Νικολέλλη στὸ νησί, ὥς τὴν ὥρα αὐτή, νὰ χαρῆζῃ στὸν κατετὰν Σπύρο, σχεδὸν κάθε χρόνο, κι' ἀπὸ ἕνα παιδί...

Κ. ΦΑΛΤΑ-Ι-ΤΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Μιὰ ἑτοιμοθάνατη ἐκάλεσε κάποτε στὴν ἐπιθανάτιο κλίνη της τὸν σύζυγό της, γιὰ νὰ τοῦ ἐξομολογηθῆ ἕνα ἁμάρτημά της.

—Θὰ μὲ συχωρέσῃς ὅμως; τὸν ρώτησε.

—Θὰ σὲ συχωρέσω, γυναικοῦλα μου.

—Ἄ, ἄντρα μου!.... Σὲ.... σὲ ἀπάτησα! Συχώρα με κι' ὁ Θεὸς νὰ σὲ συχωρέσῃ....

—Δὲν πειράζει, γυναικοῦλα μου. Πρέπει ὅμως νὰ μὲ συχωρέσῃς καὶ σὺ τώρα γιὰ ἕνα κακὸ ποὺ σοῦκαμα.... Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι;

—Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι μ' ὅλη τὴν καρδιά μου.

—Ἔ, λοιπόν, εἶχα ἀντιληφθεῖ ὅτι μ' ἀπατοῦσες καὶ γι' αὐτὸ σ' ἐδηλητηρίασα.

—.....!

* * *

Ἕνας Ἄγγλος, φυλακισμένος γιὰ χρέη, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, κάλεσε μιὰ μέρα τὸν δανειστή του καὶ τοῦ εἶπε:

—Σᾶς ἐκάλεσα, γιὰ νὰ σᾶς κάμω μιὰ πολὺ συμφέρουσα πρόταση: Ἐδῶ στὴ φυλακή, ἡ ζωή, ξέρετε, εἶνε πολὺ πληκτική. Ἔπειτα δὲν ἀνέχομαι νὰ ἐπιβαρύνεσθε ἐσεῖς μὲ 3 1)2 σελλίνια τὴν ἑβδομάδα πρὸς διατροφή μου, ὅπως ὁρίζει ὁ νόμος. Σκέφθηκα λοιπὸν καὶ βρῆκα μιὰ λύση ἀξιοτρεπῆ καὶ συμφέρουσα καὶ γιὰ τοὺς δυό μας. Θὰ δηλώσετε, ὅτι συγκατατίθεσθε ν' ἀποφυλακισθῶ κι' ὅταν βγῶ ἀπ' τὴ φυλακή, θὰ μοῦ δίνετε δυὸ σελλίνια μόνο τὴν ἑβδομάδα, κρατῶντας μου τὸ ἑνάμισυ μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους μου. Ἀλλοιώτικα θὰ μὲ θρέψετε ἐδῶ σ' ὅλη μου τὴ ζωή.

Κι' ὁ δανειστής, θέλοντας καὶ μή, δέχτηκε τὴν πρότασί του.

* * *

Στὸ ἀνακριτικὸ γραφεῖο.

—Λοιπόν, κυρία μου, ὅταν σᾶς σπεφανώθηκε ὁ ἄντρας σας, δὲν σᾶς ἀγαποῦσε;

—Ὤ, πάρα πολύ, κύρε. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ γιὰ μένα.

—Καὶ τώρα;

—Τώρα χτυποῦν δυνατὰ... τὰ χέρια του!

* * *

Ἐ κ ε ί ν η.—Χρυσέ μου, σὲ βλέπω γιὰ καλὰ συναχωμένο.

Ἐ κ ε ῖ ν ο ς. — Ναί, ἀγάπη μου, τὸ πρωῒ μοῦ φέρθηκες τόσο κ ρ ύ α, ὥστε συναχώθηκα!

* * *

Μεταξὺ φίλων.

—Ὤχ, βρὲ ἀδερφέ, κ' ἐσὺ μ' αὐτὸ τὸν πονόξοντο! Δόντια εἶν' αὐτὰ ποὺ ἔχεις! Ἂν ἦταν δικά μου θὰ τὰ εἶχα πετάξει πρὸ πολλοῦ.

—Μὰ κι' ἐγὼ θὰ τὰ πετοῦσα.... ἂν ἦταν δικά σου!

* * *

Ἐ κ ε ί ν η.—Πές μου, ἀγάπη μου, τί σοῦχει κάμει μεγαλείτερη ἐντύπωσι κατὰ τὸ ταξεῖδι τοῦ γάμου μας;

Ἐ κ ε ῖ ν ο ς.—Μά.... οἱ λογαριασμοὶ τῶν ξενοδοχείων!